PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/331

od 24. veljače 2021.

o prijavljivanju zlouporaba koje su počinili komercijalni posrednici koji pružaju usluge podnošenja zahtjeva za odobravanje putovanja u skladu s Uredbom (EU) 2018/1240 Europskog parlamenta i Vijeća

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2018/1240 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. rujna 2018. o uspostavi europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS) i izmjeni uredaba (EU) br. 1077/2011, (EU) br. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 i (EU) 2017/2226 ([1]), a posebno njezin članak 15. stavak 5. i članak 16. stavak 10.,

budući da:

(1) Uredbom (EU) 2018/1240 uspostavlja se europski sustav za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja („ETIAS") za državljane trećih zemalja izuzete od obveze posjedovanja vize za potrebe ulaska na državno područje država članica i boravka na njemu.

(2) Kako bi se dobilo odobrenje putovanja, podnositelj zahtjeva podnosi zahtjev sam ili to u njegovo ime čini treća osoba ili komercijalni posrednik kojeg je podnositelj zahtjeva ovlastio za podnošenje zahtjeva u njegovo ime.

(3) U usporedivim sustavima odobravanja putovanja utvrđeno je da su komercijalni posrednici skloni nepoštenim praksama. Zlouporabe mogu imati različite oblike, uključujući: pokušaj zavaravanja podnositelja zahtjeva da je njihova internetska stranica službena javna internetska stranica ili aplikacija za mobilne uređaje za podnošenje zahtjeva, čime se stvara pogrešan dojam da je iznos koji naplaćuje komercijalni posrednik obvezna naknada u postupku podnošenja zahtjeva, a ne naknada za dobrovoljno korištenje komercijalne usluge; zlouporabu osobnih ili financijskih podataka koje je ustupio podnositelj zahtjeva; naplaćivanje neopravdano visoke cijene za svoju uslugu ili nepodnošenje zahtjeva u traženom roku, obliku i potrebne kvalitete u ime podnositelja zahtjeva.

(4) Kako bi se otkrile nepoštene prakse i spriječilo njihovo ponavljanje, internetski obrazac za prijavu zlouporabe koju su počinili komercijalni posrednici trebao bi biti dostupan na za to predviđenim javnim internetskim stranicama i aplikaciji za mobilne uređaje. Radi promicanja osviještenosti o tome da se zlouporaba može prijaviti i radi jednostavnijeg prijavljivanja te zlouporabe, informacije o postupku koji treba slijediti trebalo bi istaknuti na vidljivom mjestu na javnim internetskim stranicama i na aplikaciji za mobilne uređaje. Obrazac bi trebao sadržavati standardizirana polja te bi se od korisnika trebalo zatražiti da unesu pojedinosti o zlouporabi.

(5) Kako bi se osiguralo da podnositelji zahtjeva budu na odgovarajući način obaviješteni o prirodi i svrsi mehanizma prijavljivanja, u obrascu bi trebalo pojasniti da je sustav prijavljivanja namijenjen praćenju, da se njime ne prikupljaju nikakvi osobni podaci i da on nije sredstvo za podnošenje žalbe na odluke o zahtjevima niti zamjena za podnošenje pravnih lijekova na temelju upravnog, građanskog ili kaznenog prava.

(6) Središnja jedinica ETIAS-a trebala bi zaprimati i ocijeniti te prijave, uzimajući u obzir sličnosti i ponavljanja prijavljenih zlouporaba. Trebala bi prema potrebi redovito izvješćivati Komisiju o prijavljenim zlouporabama i provedenim ocjenjivanjima. Te bi se ocjene trebale uzeti u obzir pri izradi informativnih kampanja Komisije iz članka 72. Uredbe (EU) 2018/1240. Na temelju ocjena središnja jedinica ETIAS-a trebala bi prema potrebi izmijeniti informacije za javnost iz članka 71. Uredbe (EU) 2018/1240, a posebno za podnositelje zahtjeva.

([1]) SL L 236, 19.9.2018., str. 1.

(7) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji („UEU") i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije („UFEU"), Danska nije sudjelovala u donošenju Uredbe (EU) 2018/1240 te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje. Međutim, imajući u vidu da se Uredba (EU) 2018/1240 temelji na schengenskoj pravnoj stečevini, Danska je 21. prosinca 2018. u skladu s člankom 4. tog protokola obavijestila da je odlučila prenijeti Uredbu (EU) 2018/1240 u svoje nacionalno zakonodavstvo.

(8) Ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Irska ne sudjeluje, u skladu s Odlukom Vijeća 2002/192/EZ ([2]); Irska stoga ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.

(9) U pogledu Islanda i Norveške ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih dviju država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine ([3]), koje pripadaju području iz članka 1. točke A Odluke Vijeća 1999/437/EZ ([4]).

(10) U pogledu Švicarske ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine ([5]), koje pripadaju području iz članka 1. točke A Odluke 1999/437/EZ u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2008/146/EZ ([6]).

(11) U pogledu Lihtenštajna ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine ([7]), koje pripadaju području iz članka 1. točke A Odluke 1999/437/EZ u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2011/350/EU ([8]).

(12) U pogledu Cipra, Bugarske, Rumunjske i Hrvatske ova Uredba predstavlja akt koji se temelji na schengenskoj pravnoj stečevini ili je na drugi način s njom povezan, u smislu članka 3. stavka 1. Akta o pristupanju iz 2003., članka 4. stavka 1. Akta o pristupanju iz 2005. odnosno članka 4. stavka 1. Akta o pristupanju iz 2011.

(13) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća ([9]) koji je dostavio mišljenje 4. rujna 2020.

([2]) Odluka Vijeća 2002/192/EZ od 28. veljače 2002. o zahtjevu Irske za sudjelovanje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine (SL L 64, 7.3.2002., str. 20.).

([3]) SL L 176, 10.7.1999., str. 36.

([4]) Odluka Vijeća 1999/437/EZ od 17. svibnja 1999. o određenim aranžmanima za primjenu Sporazuma sklopljenog između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih dviju država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 176, 10.7.1999., str. 31.).

([5]) SL L 53, 27.2.2008., str. 52.

([6]) Odluka Vijeća 2008/146/EZ od 28. siječnja 2008. o sklapanju, u ime Europske zajednice, Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 53, 27.2.2008., str. 1.).

([7]) SL L 160, 18.6.2011., str. 21.

([8]) Odluka Vijeća 2011/350/EU od 7. ožujka 2011. o sklapanju Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pristupanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, u vezi s ukidanjem kontrola na unutarnjim granicama i kretanju osoba, u ime Europske unije (SL L 160, 18.6.2011., str. 19.).

([9]) Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

(14) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora za pametne granice (ETIAS),

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Obrazac za prijavu zlouporabe

1. Prijava zlouporabe koju je počinio komercijalni posrednik podnosi se s pomoću obrasca koji sadržava informacije i ispunjava tehničke zahtjeve iz točaka od 1. do 7. Priloga.

2. Obrazac se može ispuniti na bilo kojem od službenih jezika Unije.

3. Prije podnošenja obrasca od podnositelja zahtjeva traži se da potvrde da su razumjeli i pristali na opće uvjete koji se primjenjuju na podnošenje prijave zlouporabe, uključujući da podnositelj zahtjeva ne bi trebao navesti nikakve osobne podatke u svojoj prijavi, i svrhe u koje se pružene informacije upotrebljavaju kako je utvrđeno u točki 7. Priloga.

4. Nakon podnošenja obrazac se automatski šalje središnjoj jedinici ETIAS-a.

Članak 2.

Dodatna dokumentacija

Ograničenja broja i veličine dodatnih datoteka koje se mogu učitati utvrđuju se u tehničkim specifikacijama iz članka 73. stavka 3. Uredbe (EU) 2018/1240.

Članak 3.

Obavijest podnositeljima zahtjeva

1. Obavijest o primitku prijave zlouporabe automatski se pojavljuje na zaslonu podnositelja zahtjeva. Podnositelju zahtjeva nudi se mogućnost da lokalno spremi ili ispiše potvrdu o primitku.

2. Obavijesti obuhvaćaju barem sljedeće:

(a) potvrdu o primitku prijave i potvrdu datuma i vremena podnošenja obrasca;

(b) podsjetnik na sve relevantne informacije u vezi s podnošenjem zahtjeva za odobrenje putovanja iz članka 71. Uredbe (EU) 2018/1240;

(c) informacije da će se prijava zlouporabe koristiti za praćenje i poboljšanje europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja. Mehanizam prijavljivanja nije predviđen za pružanje pravnih lijekova u pojedinačnim slučajevima niti služi za ostvarivanje bilo kakvih upravnopravnih, građanskopravnih ili kaznenopravnih zahtjeva koji bi mogli biti predviđeni primjenjivim nacionalnim pravom.

Članak 4.

Uloge središnje jedinice ETIAS-a

1. Središnja jedinica ETIAS-a:

(a) prati, obrađuje i analizira sve prijave zlouporaba;

(b) na za to predviđenim javnim internetskim stranicama i u aplikaciji za mobilne uređaje objavljuje relevantne informacije kako bi se spriječila zlouporaba.

2. Jedanput godišnje središnja jedinica ETIAS-a podnosi Komisiji izvješće koje uključuje barem sljedeće:

(a) anonimizirani opis prijavljenih slučajeva zlouporabe, uključujući sličnosti između slučajeva, ponavljanja, trendove i značajke;

(b) pregled mjera poduzetih za prilagodbu informacija široj javnosti i podnositeljima zahtjeva.

Članak 5.

Posebne sigurnosne mjere

Obrazac za prijavu zlouporaba osmišljen je i primjenjuje se tako da se njime osigurava povjerljivost, cjelovitost, dostupnost, zaštita osobnih podataka i neosporivost transakcija kako je navedeno u Odluci Komisije (EU, Euratom) 2017/46 ([10]) Njegova tehnička i organizacijska primjena mora biti u skladu sa zahtjevima sigurnosnog plana europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja iz članka 59. stavka 3. Uredbe (EU) 2018/1240 te pravilima o zaštiti i sigurnosti podataka koji se primjenjuju na javne internetske stranice i aplikaciju za mobilne uređaje iz članka 16. stavka 10. Uredbe (EU) 2018/1240.

Članak 6.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu 24. veljače 2021.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

([10]) Odluka Komisije (EU, Euratom) 2017/46 od 10. siječnja 2017. o sigurnosti komunikacijskih i informacijskih sustava u Europskoj komisiji (SL L 6, 11.1.2017., str. 40.).

PRILOG

OBRAZAC ZA PRIJAVU KOMERCIJALNIH POSREDNIKA ZBOG ZLOUPORABE PRILIKOM PODNOŠENJA ZAHTJEVA ZA ODOBRENJE PUTOVANJA U IME PODNOSITELJA ZAHTJEVA

1. **Uvod**

(a) Obrazac za prijavu komercijalnih posrednika zbog zlouporabe treba imati sljedeći naslov:

„*Obrazac za prijavu komercijalnih posrednika zbog zlouporabe prilikom podnošenja zahtjeva za odobrenje putovanja u ime podnositelja zahtjeva*."

(b) Na početku ovog obrasca pojavljuje se sljedeća uvodna obavijest:

„*Popunite ovaj obrazac za prijavu komercijalnog posrednika zbog zlouporabe koju ste pretrpjeli prilikom njegova podnošenja zahtjeva za odobrenje putovanja u vaše ime.*

Napominjemo da će se informacije koje navedete upotrijebiti za pomoć u praćenju i poboljšanju ETIAS-a.

U ovaj obrazac nemojte unositi osobne podatke, ni vaše ni podatke drugih osoba."

(c) Obrazac mora sadržavati upute kojima se zahtijeva i dopušta unos podatkovnih elemenata navedenih u tablici u nastavku (iako ne nužno navedenim redoslijedom) u skladu s navedenim normama, formatima i zahtjevima.

2. **Okolnosti zlouporabe**

Okolnosti zlouporabe	Norma	Format	Zahtjev
Podnositelju zahtjeva mora se ponuditi mogućnost da navede je li njegova pritužba nastala u jednoj ili više sljedećih okolnosti: — podnositelj zahtjeva svjesno je ovlastio komercijalnog posrednika da podnese zahtjev u njegovo ime, — podnositelj zahtjeva izravno je ispunio zahtjev, a da nije znao da to čini na neslužbenim internetskim stranicama EU-a kojima upravlja komercijalni posrednik, — drugo.	Nije primjenjivo	Polja za označivanje.	Obvezno.
Ako je odgovor na „okolnosti zlouporabe" „drugo".	Nije primjenjivo	Slobodan tekst, uključujući: samo znakove latiničnog pisma A–Z, bjeline, dijakritičke znakove, izostavnike i spojnice. [broj dopuštenih znakova: 255]	Obvezno.

3. **Podaci o putniku koji prijavljuje zlouporabu**

Podatak	Norma	Format	Zahtjev
Država rođenja	ISO 3166-1	Popis svih zemalja, uključujući zemlje koje više ne postoje.	Obvezno. „Nepoznato” treba biti opcija koju je moguće odabrati.
Državljanstvo	ISO 3166-1	Popis svih zemalja, uključujući zemlje koje više ne postoje.	Obvezno. „Nepoznato” treba biti opcija koju je moguće odabrati.
Dobna skupina	Nije primjenjivo	18–25 26–40 41–55 > 55	Neobvezno.
Spol		Polja za označivanje: muški/ženski/drugo.	Neobvezno.

4. **Pojedinosti zlouporabe**

Pojedinosti zlouporabe	Norma	Format	Zahtjev
Datum zlouporabe	Nije primjenjivo	DD mjesec napisati slovima/GGGG	Neobvezno. Obvezno.
Opis i posljedice zlouporabe	Nije primjenjivo	Slobodan tekst, uključujući: samo znakove latiničnog pisma A – Z, znamenke, bjeline, dijakritičke znakove, izostavnike i spojnice. [broj dopuštenih znakova: treba utvrditi]	Obvezno.
Primljeno odobrenje putovanja	Nije primjenjivo	Polja za označivanje: da/ne/ne znam.	Obvezno.
Ukupna naknada za odobrenje putovanja i pružanje posredničkih usluga	Nije primjenjivo	Slobodan tekst (znamenke i valuta).	Obvezno. Dostupna je opcija „ne primjenjuje se”.
Način plaćanja naknade	Nije primjenjivo	Slobodan tekst.	Obvezno. Dostupna je opcija „ne primjenjuje se”.

5. **Podaci o komercijalnom posredniku**

Podatak	Norma	Format	Zahtjev
Tvrtka komercijalnog posrednika		Slobodan tekst, uključujući: znakove latiničnog pisma A – Z, znamenke, bjeline, dijakritičke znakove, izostavnike i spojnice. Drugi posebni znakovi: „!”, „@”, „#”, „$”, „&”; „*”, „?”.	Obvezno.

Podatak	Norma	Format	Zahtjev
Glavne komercijalne djelatnosti	Nije primjenjivo	Slobodan tekst, uključujući: znakove latiničnog pisma A – Z, znamenke, bjeline, dijakritičke znakove, izostavnike i spojnice. Drugi posebni znakovi: „!”, „@”, „#”, „$”, „&”; „*”, „?”.	Obvezno. Dostupna je opcija „ne primjenjuje se”.
Internetska adresa	Nije primjenjivo	Slobodan tekst, uključujući: samo znakove latiničnog pisma A – Z, znamenke, bjeline, dijakritičke znakove, znakove u kurzivu i spojnice.	Obvezno. Dostupna je opcija „ne primjenjuje se”.
E-pošta	Nije primjenjivo	Local-part@domain	Obvezno. Dostupna je opcija „ne primjenjuje se”.
Broj telefona na poslu	ITU T, E.123 i E.164 (kodovi država)	Popis za odabir sa svim kodovima država i slobodan tekst (samo znamenke).	Obvezno. Dostupna je opcija „ne primjenjuje se”.
Poštanska adresa: — ulica	Nije primjenjivo	Slobodan tekst, uključujući: samo znakove latiničnog pisma A–Z, znamenke, bjeline, dijakritičke znakove, izostavnike, znakove u kurzivu i spojnice.	Obvezno. Dostupna je opcija „ne primjenjuje se”.
Poštanska adresa: — kućni broj	Nije primjenjivo	Slobodan tekst, uključujući: samo znakove latiničnog pisma A–Z, znamenke, bjeline, dijakritičke znakove, znakove u kurzivu i spojnice.	Obvezno. Dostupna je opcija „ne primjenjuje se”.
Poštanska adresa: — broj stana	Nije primjenjivo	Slobodan tekst, uključujući: samo znakove latiničnog pisma A–Z, znamenke, bjeline, dijakritičke znakove, znakove u kurzivu i spojnice.	Obvezno. Dostupna je opcija „ne primjenjuje se”.
Poštanska adresa: — drugi redak za adresu	Nije primjenjivo	Slobodan tekst, uključujući: samo znakove latiničnog pisma A–Z, znamenke, bjeline, dijakritičke znakove, izostavnike, znakove u kurzivu i spojnice.	Obvezno. Dostupna je opcija „ne primjenjuje se”.
Poštanska adresa: — grad	Nije primjenjivo	Slobodan tekst, uključujući: samo znakove latiničnog pisma A–Z, znamenke, bjeline, dijakritičke znakove, izostavnike i spojnice.	Obvezno. Dostupna je opcija „ne primjenjuje se”.
Poštanska adresa: — poštanski broj	Nije primjenjivo	Slobodan tekst, uključujući: samo znakove latiničnog pisma A–Z, znamenke, bjeline, dijakritičke znakove, znakove u kurzivu i spojnice.	Obvezno. Dostupna je opcija „ne primjenjuje se”.
Poštanska adresa: — zemlja	ISO 3166-1	Popis o državama ovisnih područja i posebnih područja od geografskog interesa.	Obvezno. Dostupna je opcija „ne primjenjuje se”.

6. **Popratni dokumenti**

Popratni dokumenti	Norma	Format	Zahtjev
Podnositelju zahtjeva mora se ponuditi mogućnost da učita dokumente koji potkrepljuju prijavu (ako su dostupni). Podnositelj zahtjeva mora potvrditi da dokumenti koje će učitati ne sadržavaju nikakve osobne podatke ili da je prikrio osobne podatke prije učitavanja dokumenata.	Nije primjenjivo	Okvir za učitavanje Polje za označivanje	Veličina i broj dodatnih datoteka koje se mogu učitati. Dopušteni formati: Portable document format (PDF); Joint Photographic Experts Group (JPEG); Portable Network Graphics (PNG).

7. **Obavijest i suglasnost**

Obavijest i suglasnost	Norma	Format	Zahtjev
Prije podnošenja prijave podnositelju se mora ponuditi mogućnost da potvrdi sljedeće izjave: i. podnositelj zahtjeva prima na znanje da će se informacije koje je dostavio upotrijebiti za pomoć u praćenju i poboljšanju ETIAS-a, ii. podnositelj zahtjeva prima na znanje da mehanizam prijavljivanja nije žalbeni postupak protiv odbijanja, poništenja ili ukidanja odobrenja putovanja koje se može pripisati ponašanju komercijalnog posrednika. Njime se ne pružaju pravni lijekovi u pojedinačnim slučajevima niti on služi za ostvarivanje bilo kakvih građanskopravnih ili kaznenopravnih zahtjeva koji bi mogli biti predviđeni primjenjivim nacionalnim pravom, iii. podnositelj zahtjeva prima na znanje da se u prijavi ne bi trebali nalaziti osobni podaci, a ako su osobni podaci ipak navedeni, pristaje da se podaci prikriju.	Nije primjenjivo	Polje za označivanje	Obvezno.